

сподарства природні та кліматичні умови, можливості збільшення врожайності у кілька разів, але з другого – майже всі підприємці очікують скасування мораторію на продаж землі.

Рівень конкуренції в українському АПК можна оцінити як високий, однак це не відлякує транснаціональні компанії. За нашими оцінками, дана галузь має великий потенціал, проте водночас слід зазначити, що інвестиції в аграрний сектор вважаються дуже ризикованими навіть для українських підприємців. До обмежувальних факторів, насамперед, слід віднести політичні ризики, непередбачуваність, заборону експорту, заборону на міжрегіональне перевезення продукції. Однак портфельні інвестори позбавлені можливостей інвестувати в український АПК, оскільки дуже мало таких компаній, які мають лістинг на фондовій біржі.

Висновки. Бар'єри і ризики для інвестицій, як і раніше, лишаються досить високими. До них належать юридичні ризики, побоювання нечесних умов роботи та імовірність негативних змін у макроекономічній динаміці.

Підвищення конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості економіки повинно стати стратегічним завданням. Стан виробничих фондів незадовільний, і Україна стоїть на порозі техногенної катастрофи. Її інфраструктурні галузі (транспортні магістралі – мости і залізниці) настільки застаріли, що заперечувати цей факт неможливо. Слід урахувати й те, що інвестиції в їх оновлення не вигідні приватному капіталу.

Неефективна економіка не захищена як від зовнішнього тиску, так і від можливостей внутрішніх конфліктів, не може конкурувати за залучення масштабного корпоративного капіталу. Національна стратегія повинна забезпечити концентрацію зусиль суспільства і держави, головним чином, на розвитку національних конкурентних переваг.

Література

1. Экономические известия. – 2007. – 12 декабря. – С.10.
2. The Report: Emerging Ukraine 2007.-
<http://www.oxfordbusinessgroup.com/publication.asp?country=37>.
3. Bertelsmann Transformation Index 2008. Political Management in International Comparison. – Berlin: Bertelsmann Stiftung, 2007. – P.25.
4. Экономические известия. – 2008. - №40. – 4 марта. – С.1.

Гончаренко Я. С., Ряднова І. В.

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Перехід до ринкової системи господарювання загострив необхідність активізації інноваційних процесів в економіці України.

Значення інноваційної діяльності для сільськогосподарських підприємств у

сучасних умовах господарювання постійно зростає. Тим часом проведений аналіз статистичних даних за останні роки підтверджує той факт, що підприємства аграрного сектору зазнають серйозної кризи в інноваційній сфері і, якщо не починати активних заходів для її подолання, як з боку держави, так і керівництва підприємств, несприятливі наслідки будуть мати місце в найближчому майбутньому. В умовах становлення ринкової економіки в Україні невирішеними залишаються безліч теоретичних, методичних і практичних питань управління інноваційною діяльністю аграрних підприємств, чим і зумовлюється актуальність теми дослідження. Проблеми розвитку підприємницької діяльності розглядаються в працях певної частини науковців, серед яких: В.Г. Андрійчук, Г.О. Андрусенко, В.Я. Амбросов, В.І. Благодатний, П.І. Гайдуцький, М.В. Гладій, Ю.Е. Губені, О.Д. Гудзинський, А.С. Даниленко, Б.М. Данилишин, Ф.К. Шакіров. Їх дослідження охоплюють цілу низку питань, пов'язаних з функціонуванням підприємницьких структур. Проте все ж ряд проблем залишаються не до кінця вирішеними. До них насамперед відносяться питання забезпечення ефективного функціонування підприємницьких структур різних організаційно-правових форм та недосконалість механізму державного протекціонізму розвитку аграрного підприємництва. Недостатнім є і вивчення підприємництва стосовно окремого регіонального АПК та механізмів розвитку підприємницьких формувань. Метою дослідження є розробка пропозицій щодо удосконалення розвитку аграрних формувань Миколаївської області на основі інноваційної діяльності.

Тільки та організація, яка реалізовує інновації може сьогодні бути конкурентоспроможним. Такі вчені, як Б. Твісса, Б. Санто, Й. Шумпетер, К. Найт, Х. Барнет, давали визначення термінам «інновація», «інноваційний процес», «інноваційна діяльність», але всі вони в деякій мірі відрізнялися між собою. Проаналізувавши та узагальнивши означення різних авторів є підстави стверджувати, що інновації – це суттєво вдосконалені або абсолютно нові продукти, технології або методи управління.

Впровадження і використання інновацій, як правило, забезпечує підприємству стійкі конкурентні позиції на ринку, що виражається у покращенні техніко-економічної діяльності підприємства, зниженні собівартості виготовленої продукції і наданих послуг, збільшенні доходу підприємства тощо.

На сьогодні інноваційний шлях розвитку є невід'ємною або навіть визначальною складовою економічного зростання аграрних підприємств Миколаївської області. Нині більшість аграрних підприємств неспроможні виробляти високоякісну й конкурентоспроможну продукцію.

Сучасні агрофірми - це підприємства, що здійснюють виробництво, переробку, реалізацію сільськогосподарської продукції; дочірні підприємства. Без втручання та допомоги держави інновації не можуть бути розвиненими на достатньому ефективному рівні та бути включеними у повсякденну діяльність суб'єктів господарювання. Держава має можливість за допомогою різноманітних засобів вплинути на розвиток зазначеної ситуації. Зокрема, згідно зі ст. 12 Господарського кодексу України такими засобами є пільги, дотації, субвенції та

інші [1, с.106]. Нажаль, ст. 21 та 22 Закону України «Про інноваційну діяльність» на сьогоднішній день допомога інноваційним аграрним підприємствам залишається на низькому рівні [2, с. 34-35].

Більшість сільськогосподарських підприємств не мають необхідних коштів для простого і розширеного відтворення, впровадження інновацій.

Аграрна сфера більш консервативна, ніж інші галузі, її ефективність певною мірою залежить від нагромадженого досвіду і знань в агрономії і зоотехнії. Тому інновації в аграрній сфері спрямовані на пошук нового, нетрадиційного способу вирішення завдань, що стоять перед новими агро-формуваннями.

Дослідження вітчизняних науковців свідчать про те, що реально у інвестиційних процесах здатні брати не більше 10 % аграрного сектора, а в інноваційних – взагалі не більше 3%. За таких умов, навіть за наявності суттєвого приросту інноваційно-інвестиційних ресурсів, існує ризик збиткового їх використання [4, с. 18-19]. Кількість сільськогосподарських підприємств за організаційно-правовими формами господарювання по Миколаївській області (табл. 1).

Таблиця 1 Кількість сільськогосподарських підприємств за організаційно-правовими формами господарювання по Миколаївській області

Показники	Кількість сільськогосподарських підприємств	Кількість селянських фермерських господарств
Врадіївський район	22	108
Доманівський район	31	260
Первомайський район	25	280

Основними мотивами застосування інновацій на аграрних підприємствах області звичайно є:

- підвищення конкурентоздатності своїх нових продуктів;
- підвищення свого іміджу на ринку;
- захоплення нових ринків;
- збільшення величини грошового потоку;
- зниження ресурсоемкості продукту.

Інноваційний розвиток підприємств залежить, насамперед, від його фінансових можливостей. Успішне підприємство з сучасними технологіями виготовлення продукції, яка користується попитом може привабити потенційних інвесторів, які будуть інвестувати свої гроші у розвиток цього підприємства та потенційних партнерів. Головним джерелом фінансування для інноваційних підприємств Миколаївської області (ЗАТ “Баштанський сирзавод”, “Лакталіс-Миколаїв”, ВАТ “Коблево” та інші) залишається їх власний капітал [6, с. 73].

На мою думку, прискорення інноваційного процесу – масове впровадження ресурсо- та енергозберігаючих технологій і техніки, і на цій основі випуск конкурентоспроможної продукції та розширення експортних можливостей області. Ця проблема є актуальною для аграрних підприємств області, де технологічні способи виробництва і застосована техніка значно застаріли і вимагають оновлення. Високий рівень виручки у 2009 р. від продажу оновленої продукції спостерігався у Миколаївському відділенні акціонерного товариства “Сан Інтербрю Україна”, а також в акціонерних товариствах “Баштанський сирзавод” та “Коблеве”. Компанія “Сандора”, один з найбільших виробників соків, 21 червня 2009 р. запустила нову виробничу лінію на виробничому комплексі № 2 у с. Мішкове-Погорелове (Миколаївська обл.). Лінія призначена для випуску газованих напоїв (CSD) у форматах упаковки 0,5 л, 1 л, 2 л і 2,5 л. Потужність лінії – 170 млн. літрів на рік, або 28,800 тис. пляшок за годину. На новій лінії планується локальне виробництво нової лінійки продукції компанії. У найближчих планах компанії також запуск другої CSD-лінії. Очікується, що після запуску двох нових ліній потужності компанії збільшаться на 35% і досягнуть 1,5 млрд. літрів на рік. Інвестиції в нові CSD-лінії склали близько 40 млн. дол. Досвід індустріально розвинених країн, особливо Японії, підтверджує, що прорив на передові рубежі і реалізація інноваційних рішень – це прерогатива великих ПФГ. Тому використання досвіду світових лідерів в інноваційній діяльності шляхом придбання права власності на винаходи високої якості дозволяє економити кошти і час на створення власних досліджень та розробок, скорочує терміни освоєння новітніх технологій, забезпечує високий рівень виробленої продукції [5, с. 44]. Одночасно з високотехнологічними інноваціями слід забезпечити широке впровадження організаційно-інноваційних розробок, пов'язаних із земельною реформою і введенням вартості землі в економічний оборот, створенням на місцях кредитних спілок та інноваційних формувань.

Серед проблем, які виникають в аграрній сфері при впровадженні інновацій, на мою думку можна виділити такі:

- відсутність науково-технічної інформації щодо самих розробок і їх впровадження на підприємствах області;
- невиправдано довга і складна процедура розгляду інноваційних проектів з метою надання їм певних пільг;
- відсутність ефективної системи фінансово-кредитної підтримки інноваційної діяльності з урахуванням і збереженням спеціалізації підприємств;
- відсутність кваліфікованих кадрів.

Високотехнологічний розвиток сільського господарства і переробної промисловості Миколаївської області потребує насамперед:

- обладнання для глибокої переробки рослинної та тваринної продукції;
- сучасних технологій зберігання сільськогосподарської продукції;
- матеріалів, технологій та обладнання для фасування, пакування і маркування продуктів харчування та напоїв;
- екологічно чистих харчових продуктів та продуктів з високими оздоров-

чими властивостями з овочевих та зернових культур.

Дослідження показали, що зміцнення матеріально-технічної бази сучасних аграрних формувань на мою думку може бути здійснено через:

- посилення фірмового техніко-технологічного і агрохімічного обслуговування, співробітництва із машинно-технологічними станціями, створення широкого кола обслуговуючих кооперативів;
- модернізацію устаткування, технологічної бази тваринницьких ферм;
- зосередження уваги на необхідній кількості спеціалізованих машин, обґрунтовуючи потребу в обладнанні для вирощування провідних сільсько-господарських культур.

Література

- 1) Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV.
- 2) ЗУ «Про інноваційну діяльність». – від 04.07.2002 № 40-IV. Інноваційна модель розвитку як відповідь на виклики сучасності/ В.Чайка//Економіст. – 2010. - №7. – С.34-35.
- 3) Інновації: проблеми науки і практики / В.П.Семиноженко, О.І.Амоша, А.І.Землянкін, Г.В.Моїсеєв. – Харків: ВД "ІНЖЕК", 2006. – 335 с.
- 4) Наука в інноваційній економіці/ В. Куценко // Науковий світ. – 2009. - №8. – С.18-19,
- 5) Чухно А.А. Твори : у 3 т. / Т.2: Інформаційна постіндустріальна економіка: теорія і практика / НАН України, Київ. нац. ун-т ім. Т.Г.Шевченка, Наук.- дослід. фін. ін-т при М-ві фін. України. – К., 2007. - 712 с.
- 6) Шопік Т.М. Принципи побудови інновації: інфраструктури національного господарства // АПЕ. – 2010. – №10. – С.25-31, Формування національних інноваційних систем у країнах із трансформаційною економікою // АПЕ. – 2010. - №6. – С.72-77.

Грязнов І.О., Скорик А.Т., Моїсеєва Ю.Ю.

ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ В УКРАЇНІ

Україна як молода незалежна, суверенна держава не має достатнього досвіду налагодження економічних зв'язків з іншими країнами світу. Світові економічні зв'язки нам потрібні для того, щоб швидше подолати глибоку економічну кризу, для стабільного та швидкого розвитку продуктивних сил та зростання на цій основі життєвого рівня населення.

Україна робить перші кроки на шляху до входження у світове господарство, але існує ряд об'єктивних причин, які перешкоджають нині входженню України як повноправного партнера у світове господарство. Однією з таких причин є низький рівень іноземного інвестування в економіку України.

Отже, проблеми, які існують в цьому напрямку розвитку економіки є актуальними і важливими для вивчення та дослідження. Це дає можливість усунути недоліки та запобігти появі нових можливих суперечностей. Однак, стабільність та належний рівень економіки України – це стабільний та належний рівень життя кожного громадянина нашої держави.